

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.VI.37.169/2024/6.
A tanács tagjai: Dr. Vitál-Eigner Beáta a tanács elnöke
Dr. Rák-Fekete Edina előadó bíró
Dr. Kurucz Krisztina bíró
Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit bíró
Dr. Horváth Tamás bíró

A felperes: Név1
(cím1)
A felperes képviselője: Dr. Istvándi Zsuzsa egyéni ügyvéd
(cím2)

Az alperes: Pénzügyminiszter
(cím3)
Az alperes képviselője: Dr. Keresztesi Ágnes kamarai jogtanácsos

A per tárgya: könyvvizsgálói minőségellenőrzés tárgyában indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős ítélet: Debreceni Törvényszék 2024. február 12. napján
103.K.701.472/2023/19. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Debreceni Törvényszék 103.K.701.472/2023/19. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségének összegét 508.000 (azaz ötszáznyolcezer) forintban, az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségének összegét 60.000 (azaz hatvanezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes kamarai tag könyvvizsgáló, aki közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóra vonatkozóan végez jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet. Az alperes a 2022. évi minőségellenőrzési tervében a felperest kijelölte, melynek tényét a kormányzati portálon közzétette.

[2] Az alperes a 2023. január 17. napján kelt végzésével a felperesnél a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 173/B. § (1) bekezdése alapján minőségellenőrzési eljárást indított. Az ellenőrzés lefolytatására Név2, Név3, Név4 ellenőrök, valamint Név5 speciális szaktudással rendelkező közreműködő személy részére megbízólevelet adott ki. Az ellenőrzésre kiválasztott megbízás a cég1 IFRS-ek szerint összeállított 2021. évi éves beszámolójának könyvvizsgálata volt. A végzés jogorvoslati tájékoztatása szerint a végzéssel szemben az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 112. § (1) bekezdés alapján önálló jogorvoslatnak nincs helye, egyéb esetben a végzés elleni jogorvoslati jog a határozat, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzés ellen igénybe vehető jogorvoslat keretében gyakorolható.

[3] A 2023. március 24. napján kelt PM/155/7/2023. iktatószámú minőségellenőrzési zárójelentés szerint a felperesnél végzett minőségellenőrzés „nem felelt meg” minősítéssel zárult. A zárójelentést Név2, Név3, Név4 ellenőrök digitális aláírásukkal látták el. A felperes a 2023. március 30. napján kelt beadványában a zárójelentésben tett súlyos megállapításokra - vitatva az abban foglaltak megalapozottságát - észrevételeket tett.

[4] Az alperes a 2023. április 26. napján kelt PM/155/12/2023. iktatószámú határozatával megállapította, hogy a 2022. év vonatkozásában a felperesnél, mint könyvvizsgálónál végzett minőségellenőrzés „nem felelt meg” eredménnyel zárult, ezzel egyidejűleg a felperes IFRS minősítését és kibocsátói minősítését megvonta.

A kereset és a védírat

[5] Az alperesi határozattal szemben a felperes közigazgatási pert indított. Keresetében elsődlegesen a határozat megsemmisítését; másodlagosan a határozat megváltoztatását, „a nem felelt meg” minősítés és az alkalmazott intézkedések mellőzését kérte.

[6] A közigazgatási tevékenységgel okozott jogsérelmet öt pontban fejtette ki: az 1.) pontban a minőségellenőrzésben részt vevő személyek szakmai kompetenciáját kifogásolta. Hangsúlyozta, hogy az ellenőrzést végzők szakmai kompetenciájának hiányára legkorábban a határozatban foglalt megállapítások szakmaiatlanságából következett, a megbízólevélből ez még nem volt számára felismerhető. Állította, hogy egyik ellenőrzésben részt vevő személy sem szerepel a Pénzügyminisztérium honlapján közzétett speciális szaktudású közreműködő személyek, valamint a közreműködő minőségellenőrök listáján. Két ellenőr - Név2 és Név4 - kapcsán hivatkozott a kamarai tagság hiányára. Álláspontja szerint mindezen hiányosságok az ellenőrzés szakmaiságát a Kkt. 173/B. § (6) és (7) bekezdései, valamint a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek jogszabályban előírt könyvvizsgálatra vonatkozó egyedi követelményekről és a 2005/909/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló az Európai Parlament és a Tanács 2014. április 16-i 537/2014/EU rendeletének (a továbbiakban: EU rendelet) 21. cikke alapján kétséggé teszik. E pontban hivatkozott még az ügyintézési határidő túllépésére. A 2-3. pontban a súlyos és a nem súlyos megállapításokkal összefüggésben adta elő kifogását. A 4. pontban az alkalmazott intézkedések jogszerűtlenségét állította. Az 5. pontban az indokolási kötelezettség megsértésére hivatkozott.

[7] A felperes a védíratra tett 11. sorszámú észrevételében hangsúlyozta, hogy a határozathozatalt megelőző ellenőrzésben részt vevő három ellenőr közül csak Név3 felelt meg a jogszabályi követelményeknek. Név2 vonatkozásában még az sem igazolt, hogy megfelel a Kkt. 97. § és a Kkt. 104. §-ában meghatározott - szakmai kompetenciára vonatkozó - követelményeknek. Megítélése szerint az Ákr. 1-4. §-aiban foglalt valamennyi alapelv, így különösen az eljárás szakszerűségének elve nem érvényesült az ellenőrzés során, melynek hiánya szakmailag teljesen megalapozatlan megállapításokhoz vezetett. Név5 ellenőrzésben való részvételével kapcsolatban hivatkozott a Kkt. 173/B. § (13) bekezdés és az EU rendelet 21. cikk megsértésére. Rámutatott továbbá, hogy Név5 nem speciális szaktudásával segítette az ellenőrzést, azaz nem közreműködőként lett bevonva, hanem a tényleges ellenőrzésben működött közre, ami ellentétes a Kkt. 173. § (13) bekezdésével. Okfejtése szerint önmagában abból a tényből, hogy a zárójelentést nem írta alá, még nem következik az, hogy ne vett volna részt a döntéshozatalban.

[8] Az alperes védíratában a kereset – megalapozatlanság miatti - elutasítását kérte.

Az elsőfokú ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a keresetet elutasította.

[10] Indokolásában idézte EU rendelet és a Kkt. ellenőrökre vonatkozó követelményeit [EU rendelet 21. cikke, a 26. cikk (1) bekezdés b) pontja, (5) bekezdése; a Kkt. 173/B. § (6) bekezdés a)-g) pontjai, a Kkt. 173/B. § (7) bekezdése].

[11] Rámutatott, a felperes az ellenőrzésben részt vevő személyek szakmai kompetenciájával már a korábbi évek ellenőrzései során is tisztában volt.

[12] Hangsúlyozta, hogy az alperes a minőségellenőrzési eljárás megindításáról rendelkező végzésében, illetve a megbízólevélben is tájékoztatta a felperest az ellenőrzést végzők személyéről, ismertette a jogait és kötelezettségeit, valamint az Ákr. 5. §-ában foglaltakat, továbbá a minőségellenőrzési zárójelentés VI. pontjában felvilágosította észrevételezési jogáról, azonban a felperes a megelőző eljárásban az ellenőrök személyével kapcsolatban kifogással nem élt.

[13] Megállapította, hogy a felperes első alkalommal a keresetlevelében hivatkozott az ellenőrök személyével összefüggésben felmerülő jogszabálysértésre. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (4) bekezdése azonban kimondja, hogy a megelőző eljárás idején fennálló, de a megelőző eljárásban nem értékelt tényre, körülményre a felperes vagy az érdekelt akkor hivatkozhat, ha azt a megelőző eljárásban a közigazgatási szerv arra való hivatkozása ellenére nem vette figyelembe, azt önhibáján kívül nem ismerte, illetve arra önhibáján kívül nem hivatkozott.

[14] Kiemelte, hogy a Kúria joggyakorlata egységes a perben előterjeszthető új tényekre vonatkozó Kp. 78. § (4) bekezdésének értelmezésével kapcsolatban. A Kúria a Kfv.I.35.615/2019/9. számú végzésének [32] bekezdésében rámutatott, a Kp. 78. § (4) bekezdése azért szabályozza így a bizonyíték értékelést, mert a közigazgatási per nem újabb hatósági ügyintézési szint, ezért a közigazgatási szerv által a megelőző eljárásban elfogadott tényállás tekintetében csak korlátozottan van helye új bizonyítékokra hivatkozásnak. A Kúria a Kfv.I.35.656/2019/10. számú eseti döntésben azt hangsúlyozta, hogy a közigazgatási perben a bíróságnak a felperes által a Kp. 78. § (4) bekezdésének megfelelően előadott tényeket kell ütköztetnie a közigazgatási határozattal és az irányadó jogszabályokkal. A BH2020. 378. számú eseti döntés szerint a megelőző eljárásban nem értékelt tényre, körülményre a fél abban az esetben hivatkozhat, ha az értékelés elmaradása neki nem róható fel.

[15] Indokolása [62] bekezdésében kiemelte, hogy felperes a megelőző eljárás során tisztában volt jogaival és kötelezettségeivel, az ellenőrök személyével összefüggésben kifogást, észrevételt az eljárásban nem terjesztett elő, így a perben e körülményre már nem hivatkozhat, hiszen ennek az értékelése, vagy az értékelés elmaradása az alperesnek nem felróható.

[16] Az ellenőrzésben speciális szaktudással rendelkező közreműködő személlyel - Név5 - kapcsolatban előadott kifogás vonatkozásában utalt arra, hogy a Kp. 43. § (1) bekezdéséből következően a felperesnek legkésőbb a perindítási határidő leteltéig előadott kereseti indokai határozzák meg a közigazgatási per irányát, a bíróság jogszzerűségi vizsgálatának kereteit. A felperes a perindítási határidő letelte után, de a per első tárgyalásának befejezése előtt csak a már előadott kereseti indokai körében változtathat, azokat kibonthatja, részletezheti, pontosíthatja, ha megállapítható, hogy az a kereseti érveléséből okszerűen következik, ugyanakkor e kereseti indokoktól alapvetően eltérő, új szempontok bevezetése a per teljesen új irányát eredményezné, ezért az nem megengedett. A keresetkiterjesztés tilalmába ütközik, ha a felperes a perindítási határidő letelte után új megtámadási irányt kíván szabni a közigazgatási perben. A keresetben nem hivatkozott jogszabálysértést utóbb előterjeszteni nem lehet, a keresetben elő nem terjesztett jogszabálysértések nem vizsgálhatók, az ugyanis a Kp. 43. § (1) bekezdésében szereplő tiltott keresetváltoztatásba ütközne. Hivatkozott a BH2020. 378. számú eseti döntésre, amely szerint a keresetkiterjesztés tilalmába ütközik, ha a felperes a perindítási határidő letelte után új megtámadási irányt kíván szabni a közigazgatási perben.

[17] Rögzítette, hogy a perbeli esetben a felperes a kereseti kérelme ténybeli és jogi indokolását az első tárgyalást megelőzően, 2023. szeptember 5. napján érkeztetett észrevételében (11. számú irat) egészítette ki az ellenőrzésbe bevont Név5 részvételével összefüggésben, hivatkozva a Kkt. 173/B. § (13) bekezdés és az EU rendelet 21. cikk

megsértésére. Hangsúlyozta, a felperes eredeti keresetlevelében még csak nem is utalt a minőségellenőrzésben közreműködőként részt vevő személy előzetes felkérésének hiányára és arra, hogy a döntéshozatalban nem speciális szaktudásával működött közre, mely előadott érvelése korábbi kereseti indokaitól markánsan eltért, a per teljesen új irányát eredményezte volna, ezért annak – a perindítási határidő leteltére figyelemmel – a Kp. 43. § (1) bekezdése alapján már nem volt helye. A fentiekén túl Név5 összefüggésben is rögzítette, hogy felperes az ellenőrök személyével kapcsolatban kifogást, észrevételt a megelőző eljárásban nem terjesztett elő, így a perben e körülményre a Kp. 78.§ (4) bekezdése alapján már nem hivatkozhat.

[18] A felperesnek a keresetlevélben előadott további kifogásait - indokainak részletes kifejtésével - alaptalannak találta.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

[19] A felperes felülvizsgálati kérelmében - téves jogértelmezésre és a kúriai joggyakorlattól való eltérésre hivatkozással - elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését és az ügyben eljáró bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását; másodlagosan az ítélet megváltoztatását, az alperesi határozat megsemmisítését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte.

[20] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a Kp. 78. § (4) bekezdésében foglaltakat, ugyanis az ellenőrzés alá vont személytől nem várható el, hogy olyan kifogásokkal éljen a hatósági eljárás során, amelyek legkorábban a határozat tartalmi hiányosságainak ismeretében fogalmazódtak meg benne. Rámutatott az ítéletnek arra az ellenmondására, amely szerint már akkor kifogásolnia kellett volna, hogy Név5, mint az eljárásban közreműködő személy a Kkt. 173/B. § (13) bekezdésében foglaltakat megsértve vett részt a döntéshozatalban, amikor a döntés nem is létezett.

[21] Hivatkozott továbbá arra, az elsőfokú bíróság helytelenül értelmezte a közreműködő személy döntéshozatalban való részvételére vonatkozó előadását keresetkiterjesztésként. A Kp. 43. § (1) bekezdése és a Kfv.II.37.754/2021/7. számú határozat értelmében keresetkiterjesztésről csak abban az esetben lehet szó, ha a keresetindítási határidőn túl előadott érvek a közigazgatási cselekmény keresettel nem támadott, a cselekmény egyéb rendelkezéseitől egyértelműen elkülöníthető rendelkezésére vonatkozik, e körben új jogsértést jelöl meg. Jelen esetben azonban már a keresetlevélben is megjelölte azt a jogsérelmet, hogy az ellenőrzésben olyan személyek vettek részt, akik a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelőségük nem nyert igazolást. Tény, hogy a keresetlevelében Név5 személyét külön nem, hanem csak Név2 és Név4 nevesítette, ez azonban nem változtat azon a tényen, hogy Név5 is egy azon személyek közül, aki a jogszabályi követelményeket megsértve vett részt az ellenőrzésben és így a döntéshozatalban. Kiemelte, a Név5 közreműködőként bevont személlyel kapcsolatos kifogások is egy, már korábban megjelölt jogsértés része. A kifogásokat ezért érdemben el kellett volna bírálni. Ennek elmulasztásával az elsőfokú bíróság megsértette azt az alapvető eljárásjogi követelményt, miszerint a bíróság döntésének a kereseti kérelmet ki kell mérítenie, valamennyi kereseti kérelemről döntést kell hoznia.

[22] Az ügyintézési határidő túllépése és a keresetlevél 2-5. pontjaiban kifejtett jogsérelmek tekintetében elfoglalt ítéleti álláspontot is jogszerűtlennek tartotta érvei részletes kifejtése mellett.

[23] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, tekintettel arra, hogy az jogszerű és megalapozott.

[24] Részletes előadást tett a minőségellenőrzést végző ellenőrök a Kkt. 173/B. § (6) és (7) bekezdéseiben és az EU rendelet 26. cikk (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelése tekintetében, továbbá arra vonatkozóan, hogy az Ákr. 1-4. §-ban foglalt alapelvek teljes mértékben érvényesültek az eljárás során.

[25] Hangsúlyozta, hogy a keresetlevél utalást sem tesz a közreműködő személy kilétére, az ügyben betöltött szerepére, a keresetben fel sem merül a közreműködő személlyel, illetve tevékenységével kapcsolatos kifogás. A felperes a 11. sorszámú beadványában olyan plusz tartalmi indokokat mutatott be, amelyekkel a minőségellenőrzésben részt vevő személyekkel kapcsolatos kifogások „általános” cím alatt további új, a keresetlevélben nem szerelő jogséremlmeit támasztja alá, amely viszont nem megengedett. Következésképpen helyesen minősítette azt az elsőfokú bíróság a keresetváltoztatás tilalmába ütközőnek.

A Kúria döntése és jogi indokai

[26] A felülvizsgálati kérelem alapos.

[27] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltakból következően a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.

[28] A Kp. 120. § (5) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

[29] Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette a perben irányadó tényállást, helyesen hívta fel az ellenőrzésben részt vevő személyekkel szemben támasztott szakmai és összeférhetetlenségi követelményeket meghatározó jogszabályokat, azonban részben téves tartalmat tulajdonított a Kp. 78. § (4) bekezdésében foglaltaknak, részben tévesen és a kúriai joggyakorlattal ellentétesen foglalt állást a keresetváltoztatás tilalmába ütközés kérdésében.

[30] A Kúria kiemeli, hogy a közigazgatási perrendi kódex a sajátos szabályozásából adódóan (Kp. 6. §) a perbeli bizonyításra a polgári perrendtartás bizonyítási szabályait rendeli alkalmazni, így a Kp. csak az azokhoz képest - a közigazgatási perre vonatkozó - speciális szabályokat tartalmazza. Ilyen, a közigazgatási perre vonatkozó speciális szabály a Kp. 78. § (4) bekezdése, amely szerint a megelőző eljárás idején fennálló, de a megelőző eljárásban nem értékelt tényre, körülményre a felperes vagy az érdekelt akkor hivatkozhat, ha azt a megelőző eljárásban a közigazgatási szerv arra való hivatkozása ellenére nem vette figyelembe, azt önhibáján kívül nem ismerte, illetve arra önhibáján kívül nem hivatkozott.

[31] A kiemelt rendelkezés a közigazgatási hatóság előtti a tényállás tisztázáshoz kapcsolódóan a perbeli bizonyítás korlátait meghatározó szabály. Lényegében azt jelenti, hogy az ügyfélnek a hatósággal való Ákr. 6. § (1) bekezdése szerinti együttműködési kötelezettsége keretében a hatóság tudomására kell hoznia mindazon tényeket és körülményeket, továbbá a hatóság rendelkezésére kell bocsátania mindazon bizonyítékokat, amelyek a megalapozott döntéshozatalhoz szükségesek. A közigazgatási perben a fél a megelőző eljárás idején fennállt és nem értékelt tényre, körülményre akkor hivatkozhat, ha azokat rajta kívül álló ok miatt nem értékelték. E szabályozás mögött az a megfontolás húzódik, hogy a közigazgatási per nem a hatósági eljárás meghosszabbodása, illetőleg nem

egy újabb hatósági ügyintézési szint, hanem a hatóság előtti tényállás tisztázás eredményeként meghozott döntés jogszerűségének a közigazgatás feletti törvényességi kontrollt gyakorló bíróság általi vizsgálata. Ezért a közigazgatási perben a közigazgatási szerv által megállapított tényállás tekintetében csak korlátozottan, nagyon szűk körben van helye a közigazgatási perben új tényre, új bizonyítékokra hivatkozásnak.

[32] Az elsőfokú bíróság azonban a Kp. 78. § (4) bekezdését – tévesen – a megelőző eljárás rendjét meghatározó valamennyi szabály, így az eljárás szakszerűségének követelményét sérelmező kifogásra, mint - szerinte - a hatóság által nem értékelt körülményre is alkalmazhatónak tartotta. Azonban az a kérdés, hogy az ellenőrzés elvégzésére kijelölt személy jogosult-e könyvvizsgálói minőségellenőrzési eljárásban ellenőrként, közreműködőként eljárni, azaz, hogy megfelel-e az ellenőrökkel, közreműködőkkel szemben az EU rendeletben és a Kkt.-ben meghatározott összeférhetetlenségi és szakmai követelményeknek, nem az alperes előtti tényállás tisztázás körébe tartozó tisztázandó ténynek vagy körülménynek minősül, hanem az közigazgatási eljárás szakszerűségéhez tartozó kérdés. Mindebből következően az elsőfokú bíróság az ítélete [62] bekezdésben tévesen tekintette a felperes szakszerűségi kifogását a Kp. 78. § (4) bekezdése alá tartozó, a megelőző eljárásban nem értékelt új tényre, körülményre való hivatkozásnak, amelyből következően tévesen állapította meg, hogy ez a kifogás a perben már nem előterjeszthető és így nem vizsgálható.

[33] Az Ákr. 2. § (2) bekezdés a) pontja a hatóság a hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség, az ügyféllel való együttműködés és a jóhiszeműség követelményeinek megfelelően jár el.

[34] A Kp. a szakszerűségi kifogással szemben nem állít olyan korlátot, hogy az csak akkor lenne a perben előterjeszthető, ha ilyen irányú kifogással a fél már a hatósági eljárás során élt volna. Így szakszerűségi kifogással akkor is élhet a fél a perben, ha a megelőző eljárásban ilyen irányú kifogást nem terjesztett elő.

[35] A Kp. 2. § (1) bekezdésben foglaltakból következően a bíróság feladata, hogy eljárásával a közigazgatási tevékenységgel megvalósított jogsértéssel szemben – erre irányuló megalapozott kérelem esetén – hatékony jogvédelmet biztosítson. Olyan korlátokat azonban nem szabhat a felperesi jogérvényesítéssel szemben, amely a perrendi szabályokból nem következik.

[36] A Kúria rámutat továbbá arra is, hogy az alperes eljárást megindító végzésében szereplő megbízólevélben feltüntette az ellenőrök és az eljárásban rész vevő speciális közreműködő személyét, azonban e végzés önálló jogorvoslattal nem, hanem csak a határozattal szembeni jogorvoslatban volt támadható. Ebből következően sem volt helytálló az elsőfokú bíróságnak a [62] bekezdés szereplő megállapítása, miszerint az ellenőrök személyével kapcsolatos kifogás csak a megelőző eljárásban lett volna előterjeszthető. A Kúria szerint nem kizárt, hogy az ügyfél már a megelőző eljárásban éljen ilyen kifogással, ha azonban azt csak a per során terjeszti elő, az sem jár a szakszerűség kifogásolására vonatkozó lehetősége elvesztésével. Nem vitatottan biztosított volt a felperes részére a zárójelentésben szereplő megállapítások észrevételezésének lehetősége, ám ez nem zárja ki, hogy a határozattal szemben hivatkozhatson a szakszerűség elvének megsértésére. Önmagában az a körülmény, hogy a korábbi ellenőrzéseket is ugyanazok az ellenőrök végezték, nem zárja ki, hogy a felperes a perbeli ellenőrzés szakszerűségét kifogásolja.

[37] A Kp. 43. § (1) bekezdése értelmében a felperes a keresetét legkésőbb az első tárgyaláson változtathatja meg. A keresetet a közigazgatási cselekmény keresettel nem támadott, a cselekmény egyéb rendelkezéseitől egyértelműen elkülöníthető rendelkezésére csak a keresetindításra nyitva álló határidőn belül lehet kiterjeszteni.

[38] A Kúria joggyakorlata értelmében a keresetkiterjesztés tilalmába ütközik, ha a felperes a perindítási határidő letelte után új megtámadási irányt kíván szabni a közigazgatási perben, így ha a kereseti kérelme jogi indokolását az első tárgyaláson egészíti ki egy új jogszabályi rendelkezésre történő hivatkozással (Kúria Kf.III.37.488/2019/5., Kúria Kfv.II.37.803/2019/5.). Ha ez az újonnan előadott érvelése a korábbi kereseti indokaitól markánsan eltér, a per teljesen új irányát eredményezi, ezért annak - a perindítási határidő leteltére figyelemmel - a Kp. 43. § (1) bekezdése alapján már nincs helye (Kúria Kf.VI.39.149/2020/8.). A Kúria szerint a fél által a peres eljárás során előadottak tiltott keresetkiterjesztésnek minősülnek, amennyiben a fél a keresetindításra nyitva álló határidőn túl olyan új irányú jogsérelemre hivatkozik, amelyet a keresetlevél előterjesztésére nyitva álló határidőben a benyújtott keresetlevelében nem jelölt meg (Kúria Kfv.I.35.432/2019/5.). A Kúria a Kfv.II.37.754/2021/7. számú határozatában rámutatott, nem minősül (valódi) keresetváltoztatásnak, ha a felperes a korábban megjelölt jogsérelmet új jogszabályi hivatkozással támasztja alá, feltéve, hogy az tartalmilag nem új jogsérelem állítását eredményezi.

[39] A Kúria rámutat arra, hogy a felperes a keresetlevél 1.) pontjában foglalt szakszerűségi kifogását a határozattal, és nem annak valamely elkülöníthető részével szemben terjesztette elő. A felperes eredetileg is azt jelölte meg jogsérelemként, hogy „az egyik ellenőrzésben részt vevő személy sem szerepel a Pénzügyminisztérium honlapján közzétett speciális szaktudású közreműködő személyek listáján, szakértői jegyzék listáján, közreműködő minőségellenőrök listáján. A megbízólevél alapján a felperes nem került olyan helyzetbe, hogy ellenőrizni tudja, az ellenőrök megfelelnek-e a velük szemben támasztott szakmai követelményeknek.” Tehát az eredeti jogsérelem állítás sem csak a keresetlevelben név szerint nevesített két ellenőrré - Név2ra és Név4 - vonatkozott, hanem valamennyi, a minőségellenőrzésben részt vevő személyre. Ehhez képest nem volt új irány, ugyanúgy a szakszerűségi kifogás része volt, és ugyanúgy, ahogyan az eredeti kereset, a határozat egészével szemben előterjesztett keresetnek a része volt az a keresetpontosítás, amelyet a felperes 11. sorszámú beadványában Név3 ellenőr szakmai követelményeknek való megfelelésével és Név5 ellenőrzésben való közreműködő személlyel kapcsolatban kifejtett. Tény, hogy a felperes a 11. sorszámú beadványában megjelölt egy korábban nem hivatkozott jogszabálysértést (Kkt. 173/B. § (13) bekezdés), de ezzel nem adott új irányt a keresetének. Az új hivatkozás tartalmilag összefügg a keresetlevelben előadott jogsérelemmel és ugyanúgy az eljárás és a határozat egészére vonatkozik, ahogyan az eredeti keresetlevél is. Mindebből következően az elsőfokú bíróság az ítélet [68] bekezdésében tévesen és a fent ismertetett kúriai joggyakorlattól eltérően állapította meg, hogy a felperes a 11. sorszámú beadványában az eredeti keresetében foglaltaktól markánsan eltért, és az a per teljesen új irányát eredményezte, ami a keresetváltoztatás tilalmába ütközött.

[40] A Kp. 85. §-a értelmében a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét a kereseti kérelem korlátai között, és – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálja. A Kp. 86. § (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy az ítéletben a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemről döntést kell hozni.

[41] A fentiekből következően a perbeli esetben az elsőfokú bíróság a keresetlevél 1. pontjában előadott kifogás tekintetében, amelynek részét képezi a felperes 11. sorszámú beadványa, alaptalanul hivatkozott a Kp. 78. § (4) bekezdésében foglaltak fennállására, valamint a 11. sorszámú beadvány kapcsán a Kp. 43. § (1) bekezdésében rögzített

keresetváltoztatás tilalmára, melyből következően ítélete nem felelt meg a Kp. 85. § (1) bekezdésében írtaknak.

[42] A Kúria mellőzte az elsőfokú ítélet keresetet érdemben elbíráló részének érdemi felülvizsgálatát, figyelemmel arra, hogy a szakszerűségi kifogás érdemi elbírálása minden egyéb kereseti kifogás elbírálását megelőzi, annak elbírálása a további kifogások - különösen a súlyos és nem súlyos megállapításokkal kapcsolatos jogsértésekre való hivatkozások - elbírálására is kihatással bírhat.

[43] A fentiekben kifejtettekre tekintettel a Kúria az elsőfokú ítéletet a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. Az új eljárásban az elsőfokú bíróságnak a keresetet és a 11. sorszámú beadványban foglaltakat érdemben el kell bírálnia, annak eredménye függvényében kell a többi kereseti kérelmi elemet is érdemben elbírálnia, avagy egyéb jogkövetkezményt alkalmaznia.

A döntés elvi tartalma

[44] *Nem ütközik a keresetváltoztatás tilalmába, ha a felperes a határozattal szemben előterjesztett szakszerűségi kifogását pontosítja, tovább részletezi.*

Záró rész

[45] A felülvizsgálati eljárásban felmerült költség megállapítása a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp.110. § (3) bekezdésén alapul. A Kúria a felperes felülvizsgálati perköltségének összegét a megbízási szerződésben foglaltak alapján, az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségének összegét az általa perrendszerűen felszámított összeggel egyezően állapította meg.

[46] A Kúria végzésével szembeni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

[47] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a felperes kérelmére, a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2024. június 20.

Dr. Vitál-Eigner Beáta sk.
a tanács elnöke

Dr. Rák-Fekete Edina sk.
sk.

Dr. Kurucz Krisztina

Kúria
VI.Kfv.37.169/2024/6-2

10

előadó bíró

bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk.
bíró

Dr. Horváth Tamás sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő